

**ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2025-2026**

**ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2025-2026**

1. Αρχαίο Δράμα: Αρχαία Ελληνική Τραγωδία

- Η γένεση του θεάτρου
  - Η τραγωδία και η λατρεία του θεού Διόνυσου.
  - Ο διθύραμβος.
- Η συμβολή των πρώτων τραγικών ποιητών στη διαμόρφωση της τραγωδίας
- Θεσμικές μεταρρυθμίσεις του Πεισίστρατου: τα Μεγάλα Διονύσια και οι δραματικοί αγώνες (μεταρρυθμίσεις, συνέπειες, επίδραση στο θέατρο)
- Πολιτειακές μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη: Ο θεμελιωτής της δημοκρατίας (μεταρρυθμίσεις, συνέπειες, επίδραση στο θέατρο)
- Το θέατρο ως εκπαιδευτικό εργαλείο για την πόλη των Αθηνών.
- Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο – Το Οικοδόμημα
  - Η αρχαιολογική σημασία του θεάτρου του Διονύσου στην Αθήνα
  - Τα τρία βασικά μέρη (Κοίλον, Ορχήστρα, Σκηνή), τα επιμέρους στοιχεία και η λειτουργία τους.
  - Βασικά θεατρικά μηχανήματα (θέση, περιγραφή, λειτουργία): Εκκύλημα, Μηχανή, Χαρώνειο κλίμακες
- Παραστασιολογικά στοιχεία της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας:
  - Υποκριτής
  - Χορός
  - Κοστούμι υποκριτή
  - Υπόδηση Υποκριτών
  - Προσωπείο
- Ο κόσμος του κειμένου:
  - Σωζόμενες τραγωδίες: Η σημασία των σωζόμενων τραγωδιών
  - Θεατρικές συμβάσεις Αρχαίας Τραγωδίας ως προς το κείμενο
  - Ο ορισμός της Τραγωδίας κατά τον Αριστοτέλη
  - Χαρακτηριστικά του τραγικού ήρωα
  - Τα Κατά Ποσόν και Κατά Ποιόν μέρη της Αρχαίας Τραγωδίας
- Σοφοκλής:
  - Το ιστορικό πλαίσιο της εποχής του.
  - Καινοτομίες.
  - Βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής του τέχνης
  - *Αντιγόνη*: Ανάλυση (υπόθεση και απόσπασμα από το Β΄ Επεισόδιο)
- Ευριπίδης:
  - Το ιστορικό πλαίσιο της εποχής του.
  - Καινοτομίες.
  - Βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής του τέχνης
  - *Μήδεια*: Ανάλυση (υπόθεση και απόσπασμα από την Έξοδο)

2. Αρχαίο Δράμα: Αρχαία Ελληνική Κωμωδία

- Η καταγωγή της Αρχαίας Κωμωδίας κατά τον Αριστοτέλη
- Παλαιά και Μέση Κωμωδία:
  - Γνωρίσματα
  - Σύγκριση και εντοπισμός των διαφορών ως προς το:
    - τον ρόλο του Χορού
    - τη θεματολογία και
    - τη δομή.
- Εκπρόσωπος της Παλαιάς και Μέσης Κωμωδίας: Αριστοφάνης
- Οι ιστορικές και πολιτειακές μεταβολές μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο που επηρέασαν τη Μέση Κωμωδία
- Το βασικό μοτίβο της πλοκής των έργων της Παλαιάς Κωμωδίας
- Τα βασικά μέρη της δομής μιας Παλαιάς Κωμωδίας και η λειτουργία τους
- Παραστασιολογικά στοιχεία της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας
- Αριστοφάνης:
  - Ιστορικό πλαίσιο της εποχής του
  - Βασικά θέματα της αριστοφανικής κωμωδίας.
  - Χαρακτηριστικά της ποιητικής του τέχνης
  - *Λυσιστράτη*: Ανάλυση (υπόθεση και απόσπασμα από τον Πρόλογο):
- Τα βασικά στοιχεία σύγκρισης του τραγικού και του κωμικού Χορού στο αρχαίο δράμα
- Σχέση της Δημοκρατίας και του Θεάτρου στην κλασική Αθήνα

3. Αστικό Δράμα

- Ορισμός. Ιστορικό/κοινωνικό πλαίσιο. Θεματολογία. Κύριοι εκπρόσωποι
- Πολιτειακές και κοινωνικές αλλαγές του 19ου αιώνα:
  - Βιομηχανική επανάσταση
  - Διαμόρφωση του πολιτεύματος της αστικής δημοκρατίας
  - Η αστική τάξη
  - Η εργατική τάξη
  - Το φαινόμενο της μεγαλόπολης
- Κίνημα του Ρεαλισμού:
  - Ορισμός
  - Αρχές του Ρεαλισμού
  - Σημασία του κινήματος του ρεαλισμού στην εξέλιξη των τεχνών
- Φιλοσοφικό υπόβαθρο του Ρεαλισμού:
  - Α. Το έργο του Αυγούστου Κοντ και η επίδραση του στη δραματουργία.
  - Β. Το έργο του Κάρολου Δαρβίνου και η επίδραση του στη δραματουργία.
- Δραματουργία του Αστικού Δράματος:
  - Θεματολογία
  - Ήρωες/ Πρόσωπα
  - Συγκρούσεις
- Αστικό Δράμα και Σκηνικό περιβάλλον:
  - Αλλαγές στη σκηνογραφία
  - Σκηνικά
  - Σκηνικά αντικείμενα

- Σχεδιασμός του θεατρικού κοστουμιού
- Η εμφάνιση του επαγγελματία σκηνοθέτη στο θέατρο
- Δημιουργία συστημάτων υποκριτικής
- Κονσταντίν Στανισλάβσκι.
- Ερρίκος Ίψεν (Νορβηγός συγγραφέας)
  - Η προσφορά του στη σύγχρονη δραματουργία
  - Χαρακτηριστικά στοιχεία της τέχνης του
  - *Το Κουκλόσπιτο*: Ανάλυση (υπόθεση και απόσπασμα από την τρίτη πράξης)

4. Θέατρο Παραλόγου

- Ερμηνεία του όρου *Θέατρο του Παραλόγου*
- Βασική θεματολογία
- Κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της μεταπολεμικής Ευρώπης που συνέβαλε στην ανάπτυξη του: Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1939-1945) και οι επιπτώσεις του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στη ζωή του μεταπολεμικού ανθρώπου
- Δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του Θεάτρου του Παραλόγου:
  - Απουσία αιτίας και αποτελέσματος
  - Απουσία δράσης των χαρακτήρων - Ακινησία
  - Απροσδιόριστος δραματικός χρόνος
  - Απροσδιόριστος δραματικός χώρος
  - Η ματαίωση των προσδοκιών των ηρώων: Το μοτίβο της ματαίωσης
  - Η έλλειψη ατομικότητας
  - Παράλογες συγκρούσεις
  - Αλληλεξαρτώμενοι χαρακτήρες – ζεύγη χαρακτήρων
  - Η ιδιάζουσα χρήση της γλώσσας
- *Περιμένοντας τον Γκοντό* του Σάμουελ Μπέκετ: Ανάλυση (υπόθεση, απόσπασμα Α΄ από την πρώτη πράξη (μονόλογος του Λάκυ), απόσπασμα Β΄ από τη δεύτερη πράξη (Εστραγκόν-Βλαδίμηρος):